

NOTAT

28. januar 2015

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om sikkerhed ved elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel (Elsikkerhedsloven)

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes som led i aftalen om "Aftale om vækstpakke 2014". Formålet med lovforslaget er at internationalisere og forenkle stærkstrømsreglerne samtidig med, at det sikres, at elektriske anlæg, installationer og materiel har et sikkerhedsniveau, der ikke frembyder fare for personer, husdyr eller ejendom. Med lovforslaget moderniseres den nuværende stærkstrømslov, så reguleringen bringes i overensstemmelse med den teknologiske udvikling, reglerne forenkles og der fastsættes rammer for en moderne kontrolordning. Desuden foreslås det, at Det Tekniske Sikkerhedsråd fremadrettet kun skal beskæftige sig med de af Sikkerhedsstyrelsens myndighedsområder, som primært er reguleret i dansk lovgivning, dvs. el- og gasinstallationsområdet.

Forslaget er sendt i høring den 28. oktober 2014 med høringsfrist den 25. november 2014 til i alt 110 myndigheder, organisationer m.v.

Der er modtaget 35 høringssvar fra de hørte myndigheder, organisationer mv. Heraf har 23 haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

Visse høringssvar har givet anledning til redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i forslagene og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

Høringen tegner overordnet et billede af, at der er opbakning til moderniseringen af stærkstrømsloven. Dog har en række af de hørte parter kommentarer til den øgede anvendelse af europæiske og internationale standarder, til krav om dokumentation for at en installation opfylder sikkerhedskrav, samt til forslaget om fokusering af Det Tekniske Sikkerhedsråd i et nyt Råd for El- og Gasteknisk Sikkerhed.

Kortfattet går hovedindholdet af disse bemærkninger ud på, at det skal sikres, at de relevante europæiske og internationale standarder er lettilgængelige, nemme at anvende og oversat til dansk, at dokumentationskravet vil være byrdefuldt for de erhvervsdrivende, at ministeren bør for-

pligtes til at konsultere det nye Råd for El- og Gasteknisk Sikkerhed, samt at rådet også bør kunne varetage opgaver, som er underlagt EU-lovgivning. Herudover har en række hørte parter haft bemærkninger til øvrige elementer i forslaget. Bemærkningerne gennemgås nedenfor i afsnit 3.

Arbejdsgiverne er enige i, at loven skal moderniseres på en måde, som sikrer en mere dynamisk lovgivning som grundlag for en effektiv myndighedsadministration uden, at det nuværende sikkerhedsniveau påvirkes.

Arbejdsgiverne og Tekniq er bekymrede for, at lovforslaget kan komme til at påvirke sikkerhedsniveauet i negativ retning. Tekniq efterspørger desuden en formålsparagraf, hvor lovens sikkerhedsmæssige og fareforebyggende sigte fremgår eksplicit.

Dansk Energi og DONG finder det positivt, at der med en modernisering af regelsættet skabes en større sammenhæng mellem standarder for elmateriel og udførelsen af elektriske anlæg og elektriske installationer. Dansk Energi påpeger desuden, at det ikke fremgår tydeligt af lovforslaget, hvilke krav en virksomhed, der driver et elforsyningselskab, kan stille med hensyn til tilslutning af elektrisk materiel og elproducerende anlæg.

Dansk El-forbund (DEF) udtrykker bekymring for, at ændringen har mere fokus på konkurrence og produktivitet end på el- og gassikkerhed, hvilket man finder er en forkert prioritering i forhold til lovens formål.

Dansk Erhverv, Tekniq og Forbrugerrådet TÆNK støtter en mere moderne og forenklet elsikkerhedslov, som er tidssvarende.

Dansk Industri støtter en modernisering og forenkling af området, da det er en forudsætning for produktivitet og konkurrencekraft.

Dansk Standard bakker op om revision af stærkstrømsloven, men mener, det bør fremgå tydeligt, at ambitionen er at lave så få danske særregler som muligt.

VELTEK anfører, at Sikkerhedsstyrelsens afgørelser bør kunne ankes til en anden myndighed.

Kommentar

Det indgår i Aftale om vækstpakke 2014, at stærkstrømsreglerne moderniseres for at øge konkurrencen uden at gå på kompromis med sikkerheden. Forslaget til ny elsikkerhedslov erstatter den nuværende stærkstrømslov.

Forslaget til elsikkerhedslov skal skabe den overordnede ramme for sikre elinstallationer, elanlæg og elmateriel. De overordnede krav til sikkerhed vil blive fastlagt i loven, hvor det fremgår, at elektriske installationer,

elektriske anlæg og elektrisk materiel skal være udført på en måde, så de ikke udgør en fare for personer, husdyr eller ejendom. Loven vil blive suppleret med nye bekendtgørelser for sikkerhedstekniske krav til anlæg, installationer og materiel, som er baseret på europæiske og internationale standarder. Derved opnås en væsentlig reduktion af de danske særregler. De europæiske og internationale standarder vil blive suppleret med detaljerede tekniske regler på områder, hvor der ikke eksisterer standarder, fx området for boliginstallationer, eller på områder, hvor det vurderes nødvendigt i forhold til at opretholde et forsvarligt sikkerhedsniveau, fx et krav om fejlstrømsafbryder. Derved sikres det, at niveauet for sikkerhed ikke forringes i forhold til de eksisterende regler.

Med lovforslaget lægges der op til en mulighed for valgfrihed for den udførende i forhold til enten at udføre arbejdet efter en gældende europæisk eller international standard eller på en anden måde, som opfylder lovens krav til sikkerhed. Dermed vil det tekniske sikkerhedsniveau kunne fastholdes, uanset om der følges en standard eller afviges fra den. Hvis arbejdet er udført efter en gældende standard, gives der en formodning for, at lovens krav til sikkerhed er opfyldt.

For at sikre at en installation kan kontrolleres, og at reglerne kan håndhæves, indeholder loven hjemmel til at stille krav om dokumentation for, hvordan en installation er udført. Hvis installationen er udført efter en europæisk eller international standard, opfyldes dokumentationskravet ved at henvise til standarden. Hvis der er valgt en alternativ installationsløsning, skal det dokumenteres, at denne opfylder kravene til sikkerhed, fx i form af tegninger og beregninger. Dermed har Sikkerhedsstyrelsen ved kontrol af fx en elinstallation mulighed for at konstatere, hvilken løsning der er anvendt. Tidligere har de tekniske regler været fastlagt i bekendtgørelser, og der har ikke været valgmulighed i forhold til udførelsen af arbejdet. Derfor har der heller ikke været det samme behov for dokumentation for at kunne føre kontrol med og håndhæve reglerne.

Lovforslaget regulerer alene, inden for hvilken ramme et elforsyningsselskab kan stille sikkerhedskrav i forbindelse med levering af elektricitet. Det præciseres ikke nærmere, hvilke krav et elforsyningsselskab kan stille i forhold til tilslutning af elektrisk materiel og elproducerende anlæg. Hvis det af sikkerhedsmæssige årsager eller på grund af den teknologiske udvikling viser sig nødvendigt med mere detaljerede krav, vil dette kunne analyseres og eventuelt reguleres på bekendtgørelsesniveau. Der har i løbet af efteråret 2014 været afholdt dialogmøder med en række interessenter og med Det Tekniske Sikkerhedsråd som forarbejde til udarbejdelsen af lovforslaget og de nye bekendtgørelser for sikkerhedstekniske krav til anlæg, installationer og materiel. Under det fortsatte arbejde med bekendtgørelserne vil interessenterne løbende blive inddraget.

Bekendtgørelserne vil blive sendt i høring med henblik på ikrafttrædelse inden udgangen af 2015.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringssvarene vil ske med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

- 3.1 Øget anvendelse af europæiske og internationale standarder
 - 3.1.1 Tekniske regler baseret på frivillighed
 - 3.1.2 Sprog og tilgængelighed
 - 3.1.3 Fastfrysning af standarder
 - 3.1.4 Standardiseringsarbejdet
- 3.2 Nye bekendtgørelser
- 3.3 Dokumentationskrav
- 3.4 Kontrol og data
 - 3.4.1 Registersamkøring
 - 3.4.2 Sikkerhedsstyrelsens kontrol
- 3.5 Ejers/brugers rettigheder og forpligtelser
- 3.6 Ekspropriation
- 3.7 Rådet for El- og Gasteknisk Sikkerhed
- 3.8 Relationer til anden lovgivning
- 3.9 Implementering og ikrafttræden

3.1 Øget anvendelse af europæiske og internationale standarder

3.1.1 Tekniske regler baseret på frivillighed

Dansk El-forbund er enig i, at loven revideres, så den tager højde for europæiske standarder, men er bekymret for, at henvisninger i bekendtgørelser til standarder vil gøre det administrativt tungt for især mindre og mellemstore virksomheder. Der gives desuden udtryk for, at det er nødvendigt med nationale regler på særlige områder som bolig- og solcelle-installationer.

Dansk Erhverv og Det Tekniske Sikkerhedsråd foreslår at adskille bestemmelserne for elektriske anlæg og elektriske installationer, da der er behov for stor fleksibilitet mht. anlæg i forhold til anvendelse af standarder, mens der er behov for konstante forhold ved installationer. Det Tekniske Sikkerhedsråd anfører desuden, at ikke-bindende regler giver større fleksibilitet, men at det også betyder et større ansvar for den udførende.

Dansk Industri mener, at øget anvendelse af standarder giver større fleksibilitet i løsnings- og metodevalg.

Det Tekniske Sikkerhedsråd og Tekniq mener, at bindende standarder i kombination med dispensationsmulighed vil skabe større sikkerhed i de situationer, hvor der er behov for eller ønske om at fravige standarderne. Tekniq er desuden tilhænger af at udvide brugen af internationale standarder og støtter afskaffelsen af unødvendige danske særkrav, som ikke har rod i internationale standarder, men anser de fleste danske særregler

for velbegrundede. Det vurderes, at det vil sløre overblikket over lovligheden i danske installationer, at størstedelen af stærkstrømsreglerne går fra at være bindende lovkrav til gennem internationale standarder fremover at blive vejledende, fravigelige normer.

El-Konsulenterne ser det som et positivt tiltag, at en væsentlig del af lovforslaget tilsigter, at de eksisterende stærkstrømsbekendtgørelser udgår og erstattes med vejledende europæiske og internationale standarder.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører finder, at udnyttelse af europæiske standarder medvirker til regelforenkling i forhold til EU-lovgivningen på området. Det ses som et positivt tiltag for rammevilkårene i elbranchen og en i øvrigt hårdt trængt industri. Der opfordres til at stille krav om, at europæiske eller internationale standarder følges, idet valgfrihed kan forringe det tekniske sikkerhedsniveau, og at der skal foreligge dokumentation for installationen.

Forbrugerrådet TÆNK støtter ikke forslaget om en øget anvendelse af standarder på installationsområdet og opfordrer til, at valgmulighederne minimeres mest muligt for installatører og forbrugere med hensyn til el-installationer i boliger.

Kommentar

Formålet med moderniseringen af stærkstrømsreglerne er at internationalisere og forenkle reglerne for at øge konkurrencen uden at gå på kompromis med sikkerheden.

Det vil være frivilligt for den udførende installatør, om denne ønsker at følge en europæisk eller international standard, eller om opgaven løses på en alternativ måde, som sikrer et tilsvarende sikkerhedsniveau. Hvis arbejdet er udført på baggrund af en international eller europæisk standard, gives der en formodning for, at lovens krav til sikkerhed er opfyldt. Hvis der vælges en alternativ løsning, skal det dokumenteres, at denne løsning giver den ønskede sikkerhed, så der ikke bliver forskel i sikkerhedsniveau, afhængig af, om en standard er fulgt eller ej. På områder, hvor der ikke er europæiske eller internationale standarder, fx boliginstallationer, eller områder, hvor det vurderes nødvendigt af hensyn til elsikkerheden i Danmark, vil de europæiske og internationale standarder blive suppleret med detaljerede tekniske regler i bekendtgørelserne.

De sikkerhedstekniske regler vil blive fastlagt i de nye bekendtgørelser for sikkerhedstekniske krav til anlæg, installationer og materiel. Interessenterne vil blive inddraget i udarbejdelse af bekendtgørelserne.

3.1.2 Sprog og tilgængelighed

Arbejdsgiverne, Dansk El-forbund, Dansk Energi Brancheforening, Det Tekniske Sikkerhedsråd, Forbrugerrådet TÆNK og VELTEK finder det vigtigt, at standarder på installationsområdet oversættes til dansk.

Arbejdsgiverne og Forbrugerrådet TÆNK mener desuden, at Sikkerhedsstyrelsen bør bistå installatørerne med at forstå og anvende de seneste standarder gennem information, hjælpeværktøjer, håndbøger mv. Arbejdsgiverne giver udtryk for bekymring over, at relevante standarder skal købes og finder det vigtigt for udbredelsen af love og regler, at priser ligger på et lavt niveau.

Dansk Eltavleforening mener, at der bør indføres ”In some country”-noter direkte i standarderne på områder, hvor særlige danske forhold kan udgøre en fare. Dette vil være positivt for både eksport og import.

Dansk El-forbund mener, at der bør laves let tilgængelige og let læselige vejledninger for gængse installationer, som ikke er beskrevet i standarder.

Dansk Standard savner en uddybning af, hvordan forskrifter og tekniske specifikationer, der ikke indføres i Lovtidende, kan findes.

Det Tekniske Sikkerhedsråd er bekymret for, om de udførende fremover skal søge information om reglerne mange steder og udtrykker bekymring for, om der kommer et forbehold for, at det er den engelske udgave af en standard, der er den officielle.

El-Konsulenterne vurderer, at det vil påvirke sikkerhedsniveauet i negativ retning, at det normalt er dyrt at anskaffe standarder.

Erhvervsakademi Dania ønsker at fastholde den nuværende struktur med et samlet opslagsværk med et regelsæt, som indeholder relevante internationale standarder. Det bør findes både på dansk og engelsk, men i separate opslagsværk og med en pris, som vil motivere til bred udgivelse. Erhvervsakademi Dania ser desuden en stor risiko i en højere grad af anvendelse af internationale standarder. Det frygtes, at det vil medføre både teknisk og økonomisk uoverskuelighed, særligt for udførende, at sikre, at standarderne er tilgængelige på arbejdspladserne.

Tekniq udtrykker bekymring for, at hvis gældende installationsbestemmelser ikke alle findes på dansk, vil de udførende fremover blive klædt dårligere på til at læse og forstå sikkerhedstekniske installationsbestemmelser, hvad der indebærer risiko for flere fejlbehæftede installationer, ligesom det vil forringe uddannelsesvilkårene. Derudover er der bekymring for, at udgiften til oversættelse vil kunne blive væltet over på forbrugere og bidrage negativt til formålet om at nedsætte omkostningerne i byggeriet.

Kommentar

Modernisering af stærkstrømsloven skal bidrage til at øge konkurrencen, samtidig med at det nuværende sikkerhedsniveau fastholdes. Dette indebærer, at regelsættene på området skal være tilgængelige i nødvendigt omfang både på dansk og engelsk. Sikkerhedsstyrelsen har indledt en dialog med Dansk Standard om oversættelse af standarder på elområdet, så relevante standarder bliver oversat til dansk. Oversættelsesarbejdet er igangsat og forventes at være færdig i god tid inden de nye regler træder i kraft. Derudover vil det indgå som en del af Dansk Standards daglige drift at sikre, at standarderne oversættes, når de løbende revideres.

Det er Dansk Standard, som udgiver standarder i Danmark. Disse standarder kan købes enkeltvis, men Dansk Standard har desuden abonnementsordninger, hvor eksempelvis en virksomhed kan købe samlet adgang til de standarder, som virksomhedens ansatte har brug for. Det har endvidere den fordel, at reglerne altid er opdateret og kan findes et sted.

I forbindelse med udarbejdelse og implementering af de nye bekendtgørelser for sikkerhedstekniske krav til anlæg, installationer og materiel, vil Sikkerhedsstyrelsen i samarbejde med Dansk Standard sikre, at standarderne bliver lettilgængelige og nemme at anvende. Der vil blive etableret en digital platform, som integrerer adgangen til standarder med supplerende lovgivning, vejledninger samt film- og lydclip, der viser, anvendelsen af standarden. Det letter adgangen og brugervenligheden og det sikrer, at aktørerne stadig har gode muligheder for at sætte sig ind i de tekniske regler. Forudsætningen er et prisniveau, som ikke afskærer den brede adgang til standarderne.

Ligeledes vil de danske love og bekendtgørelser på stærkstrømsområdet blive oversat til engelsk, så der skabes lige vilkår for danske og udenlandske aktører på området. Dermed bliver reglerne og relevante standarder tilgængelige på både dansk og engelsk.

3.1.3 Fastfrysning af standarder

Det Tekniske Sikkerhedsråd anbefaler konsolidering af standarder, særligt i forbindelse med elforsyningsanlæg.

Forbrugerrådet TÆNK foreslår, at man vælger nogle standarder, som skal fastfryses i fx 5 år.

Tekniq anbefaler, at standarder fastfryses i serier gennem perioder på 5-7 år. Dermed opnås, at den samlede gruppe af standarder i serien indholdsmæssigt fastholdes i perioden, uanset om de bagvedliggende standarder revideres.

Kommentar

De overordnede tekniske sikkerhedstekniske krav til elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel bliver fastlagt i de nye bekendtgørelser. I arbejdet med bekendtgørelserne vil der blive taget stilling til relationen mellem bekendtgørelser og standardserier. En konsolideringsperiode over en længere årrække må dog anses for at begrænse den fleksibilitet, som det ny regelsæt skal medvirke til at skabe. Der vil i bekendtgørelser blive taget højde for en situation, hvor en standard revideres under opførelsen af et byggeri.

Interessenterne vil blive inddraget i udarbejdelsen af de nye bekendtgørelser.

3.1.4 Standardiseringsarbejdet

Arbejdsgiverne, Dansk Erhverv, Det Tekniske Sikkerhedsråd, Forbrugerrådet TÆNK og Tekniq finder det vigtigt, at Sikkerhedsstyrelsen deltager aktivt i standardiseringsarbejdet.

Kommentar

Sikkerhedsstyrelsen deltager allerede i dag aktivt i standardiseringsarbejdet både nationalt samt på europæisk og internationalt plan, og vil ligeledes gøre dette i fremtiden.

3.2 Nye bekendtgørelser

Dansk Energi og DONG ønsker, at det fortsat skal være lovfæstet, at ejeren af et elforsyningsanlæg er ansvarlig for, at anlægget drives af en kvalificeret driftsleder. Der er også ønske om at fastholde kravet fra administrationsbekendtgørelsen omkring indberetning af personulykker, brande og eksplosioner. Det foreslås, at bestemmelser om driftslederens personlige strafansvar harmoniseres med autorisationsloven, så strafansvaret ligger hos den virksomhed, der varetager driftsledelsen. DONG anbefaler desuden ved drift af elforsyningsanlæg at bibeholde den nuværende stærkstrømsbekendtgørelses afsnit 5 i sin grundstruktur.

Det Tekniske Sikkerhedsråd er bekymret for, at man kan fravælge brugen af standarder hos forbrugeren, så der bliver behov for dokumentation og beregninger. Rådet opfordrer til at adskille forbrugerinstallationer og stærkstrømsanlæg (elforsyningsanlæg) i reglerne.

Kommentar

Elsikkerhedsloven vil blive udmøntet i nye bekendtgørelser om sikkerhedstekniske krav til elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel, som udmønter bestemmelserne i loven. Generelt vil der i arbejdet med bekendtgørelserne blive lagt vægt på at sikre, at reglerne og de relevante europæiske og internationale standarder er lettilgængeli-

ge og nemme at anvende. Reglerne og relevante standarder vil som udgangspunkt blive oversat, så de findes både på dansk og engelsk.

De bekymringer og anbefalinger, der er givet udtryk for i høringssvarene, vil indgå i arbejdet med bekendtgørelserne, hvor bestemmelserne om indberetningspligt og om strafansvar også vil blive analyseret. Interessenterne vil blive inddraget i arbejdet med bekendtgørelserne, som vil blive sendt i høring med henblik på ikrafttrædelse inden udgangen af 2015

3.3 Dokumentationskrav

Arbejdsgiverne, Dansk El-forbund og El-Konsulenterne mener, at dokumentationen bør udleveres til ejeren/brugeren af installationen. Hvis installationsejeren ikke har dokumentation på installationen, vil det vanskeliggøre en senere udvidelse af den pågældende installation og stille forbrugeren dårligt, både sikkerhedsteknisk og økonomisk. Arbejdsgiverne anbefaler derudover, at valgmulighederne og usikkerhederne omkring dokumentation minimeres mest muligt for både installatør og forbruger, når det drejer sig om elektriske installationer i boliger mm.

Dansk El-forbund, Det Tekniske Sikkerhedsråd og Tekniq mener, at dokumentation bør foreligge på dansk, da det er vigtigt, at brugeren kan gøre sig bekendt med, hvordan installationen er udført, ligesom det vil gøre det muligt for en anden installatør at sætte sig hurtigt ind i installationsformen, så kunden ikke er afhængig af en bestemt installatør.

Forbrugerrådet TÆNK og Tekniq påpeger, at dokumentationskrav er en økonomisk byrde for virksomhederne, som i sidste ende vil blive pålagt kunderne. Tekniq finder herudover, at det er uklart, om der kommer et generelt dokumentationskrav, og hvor langt et eventuelt krav skal række. Det anføres, at det af sikkerhedshensyn bør fremgå af lovforslaget, hvordan dokumentation skal ske. Det bør også fremgå, hvem der skal modtage evt. dokumentation, hvor den evt. skal registreres, vilkår for opbevaringspligt etc.

Forsikring & Pension finder, at dokumentationskravet skal præciseres, så bygningernes brugere kan have sikkerhed og viden om præmisserne for en bygnings korrekte og sikre installationer. Der opfordres til, at dokumentationen skal være let tilgængelig i hele bygningens levetid.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører bemærker, at et øget dokumentationskrav vil belaste både projekterende, udførende og bygherre.

Kommentar

Behovet for dokumentation følger af fleksibiliteten i forhold til at vælge enten at udføre en installation efter gældende europæiske og internationale standarder eller på en alternativ måde. Dokumentationen skal dels

vide, at installationen opfylder lovens krav, herudover skal dokumentationen anvendes som grundlag for Sikkerhedsstyrelsens kontrol af en installation. Krav til dokumentation vil være begrundet ud fra eksempelvis sikkerhedshensyn samt mulighed for at gennemføre kontrol og håndhæve reglerne. Behovet for dokumentation vil blive analyseret yderligere og differentieret i forhold til installationstyper, inden de endelige krav fastsættes.

Der stilles i autorisationslovgivningen i dag krav om, at elinstallationsvirksomheder i deres kvalitetsledelsessystemer skal registrere oplysninger om slutafprøvning på elinstallationer. Dermed udarbejdes der allerede i dag dokumentation, knyttet til den enkelte elinstallation. Basisdokumentationen vil være stort set den samme, som vil blive krævet i et kvalitetsledelsessystem. Blot skal dokumentationen også gøres tilgængelig for andre end installationsvirksomheden.

For at sikre, at dokumentationskravet bliver så lidt byrdefuldt som muligt for virksomheder og forbrugere, vil Sikkerhedsstyrelsen etablere et digitalt system, hvor registreringen kan foregå, og hvor dokumentationen kan være tilgængelig i hele en installations levetid. Dermed vil der være adgang til dokumentationen både til kontrolformål og til ejers og udførende virksomheders brug i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse af en installation.

Høringssvarene omkring dokumentation vil indgå i arbejdet med bekendtgørelserne, og interessenter vil blive inddraget.

På baggrund af høringen foreslås en tilpasning af § 5, som indebærer, at hjemlen til at fastsætte regler for krav om dokumentation udvides til også at omfatte elforsyningsanlæg, elektriske anlæg samt materiel.

3.4 Kontrol og data

3.4.1 Registersamkøring

Arbejdsgiverne støtter, at Sikkerhedsstyrelsen kan foretage risikobaseret kontrol, blandt andet på baggrund af registersamkøring.

Beredskabsstyrelsen påpeger, at data fra styrelsens ODIN-register ikke er offentligt tilgængelige, og registersamkøring med data fra ODIN-registret synes derfor ud fra bemærkningerne til lovforslaget ikke at være omfattet af hjemlen. En aftale om løbende overførsler af ODIN-data vil efter Beredskabsstyrelsens vurdering ikke kunne indgås efter bestemmelserne i lovforslaget, da dette forudsætter, at der opstår et konkret behov og at det er af væsentlig betydning for Sikkerhedsstyrelsens kontrol.

Datatilsynet påpeger, at myndigheder ved sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bør have et klart og utvetydigt retsgrundlag, og at de per-

soner, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om dette.

Dansk El-forbund og Det Tekniske Sikkerhedsråd er positive overfor bestemmelsen om registersamkøring, som vil være fordelagtig i kontroløjemed.

Forsikring & Pension anfører, at man bør stille krav om, hvem der skal indberette hvilke data.

Kommentar

Lovforslaget lægger op til, at Sikkerhedsstyrelsens risikovurderinger i højere grad end tidligere skal baseres på data for at skabe en mere effektiv kontrol, så ressourcerne anvendes der, hvor regelefterlevelsen er lav eller risikoen høj.

Med lovforslaget vil Sikkerhedsstyrelsen få hjemmel til at samkøre offentligt tilgængelige data, som kan bidrage til at kvalificere risikobilledet inden for styrelsens myndighedsområder. Lovforslaget tilvejebringer dermed det nødvendige retsgrundlag. Herudover vil Sikkerhedsstyrelsen forinden registersamkøring iværksættes, indhente Datatilsynets udtalelse i henhold til persondatalovens § 45, stk. 1, nr. 4. Sikkerhedsstyrelsen vil undersøge nærmere, hvordan Datatilsynets bemærkning om, at personer, som berøres af kontrolordningen, får forudgående information, kan imødekommes.

Der åbnes med lovforslaget ligeledes mulighed for, at der fra andre myndigheder kan indhentes oplysninger, der ikke er offentligt tilgængelige, når disse oplysninger er af væsentlig betydning for styrelsens arbejde. Denne bestemmelse om ikke offentligt tilgængelige oplysninger vil efter Sikkerhedsstyrelsens vurdering eksempelvis kunne omfatte Beredskabsstyrelsens registrering af formodede brandårsager, brandplaceringer og skadede objekter, som kan underbygge risikobilledet yderligere. Sikkerhedsstyrelsen er i dialog med Beredskabsstyrelsen om udlevering af data, som vil indgå på linje med andre datakilder fra andre myndigheder til brug i Sikkerhedsstyrelsens risikomodel.

3.4.2 Sikkerhedsstyrelsens kontrol

Arbejdsgiverne, Det Tekniske Sikkerhedsråd, og Forbrugerrådet TÆNK anbefaler, at Sikkerhedsstyrelsen fortsat fører kontrol med fx nye installationer, så alle bliver udsat for kontrol med passende interval på grund af den præventive effekt.

Forsikring & Pension og Foreningen af Rådgivende Ingeniører opfordrer til, at der sættes konkrete mål for, hvor mange procent kontrol der udføres ved henholdsvis mark- og kontorkontrol. Foreningen af Rådgivende Ingeniører finder desuden, at det bør beskrives, hvordan Sikkerhedsstyrel-

sen har tænkt sig at undgå misbrug af øgede beføjelser til adgang til tekniske anlæg på offentlig og privat ejendom i forbindelse med kontrol. Herudover er Foreningen af Rådgivende Ingeniører bekymret for muligheden for at offentliggøre forretningshemmeligheder, hvis det findes nødvendigt for at beskytte forbrugernes sikkerhed. Hvis bestemmelsen om at kunne offentliggøre forretningshemmeligheder bevares, bør det fremgå af lovteksten, at det alene er i helt specielle situationer og udelukkende for at redde menneskeliv.

Kommentar

Sikkerhedsstyrelsens kontrol af elektriske installationer, anlæg og materiel gennemføres på grundlag af risikovurderinger, så kontrollen fokuseres på områder, hvor der er en høj risiko eller en lav regelefterlevelse.

Sikkerhedsstyrelsen har tidligere ført rutinemæssig kontrol med en vis andel af de nye elinstallationer. Ud fra en elsikkerhedsmæssig vurdering udgør nye installationer ikke en større risiko end andre installationer. Hvis der konstateres en konkret risiko ved nye installationer, vil disse blive genstand for kontrol på linje med andre installationer. Kontrolindsatsen udføres ud fra de metoder, som er mest ressourceeffektive i den konkrete situation. Det betyder eksempelvis, at hvis en kontrolindsats kan gennemføres ved gennemgang af dokumentation, bliver der ikke nødvendigvis udført fysiske kontroller på samme kontrolområde.

Sikkerhedsstyrelsen har efter nuværende stærkstrømslov adgang til offentlig eller privat ejendom, hvor der fremstilles, forhandles, oplagres eller benyttes elektrisk materiel. Denne bestemmelse er omformuleret til at omfatte offentlig eller privat ejendom generelt, da det ikke præcist kan defineres, hvor Sikkerhedsstyrelsen har brug for at kunne føre tilsyn. Samtidig er det dog præciseret, at adgangen skal have til formål at føre kontrol, eksempelvis for at skrive en rapport om konstaterede fejl eller udtage et elektrisk produkt til kontrol.

Sikkerhedsstyrelsen offentliggør udelukkende oplysninger om installationer, anlæg eller produkter, hvis det er nødvendigt for at beskytte forbrugernes sikkerhed. Evt. offentliggørelse af informationer, der kan vurderes at være forretningshemmeligheder, sker alene, hvis det er afgørende for at afværge fare for personer eller ejendom og under iagttagelse af eventuel tavshedspligt.

3.5 Ejers/brugers rettigheder og forpligtelser

Arbejdsgiverne, Det Tekniske Sikkerhedsråd, og Tekniq opfordrer til, at ejer/bruger fortsat skal kunne straffes for, at en installation er i strid med reglerne. I modsat fald kan det føre til, at installationsejeren, fx en udlejer ikke får rettet op, før vedkommende får et påbud.

Arbejdsgiverne, Dansk Erhverv og Det Tekniske Sikkerhedsråd opfordrer til at supplere straffebestemmelserne med et punkt om sanktioner ved grov uagtsomhed eller hvor man bevidst har haft en ulovlig installation.

Arbejdsgiverne, Det Tekniske Sikkerhedsråd og Tekniq ønsker den gældende bestemmelse om, at ejer eller bruger af en installation ikke kan få oplyst, hvorvidt der er indgivet en anmeldelse, videreført.

Forbrugerrådet TÆNK mener, at forslaget til bestemmelser om anonymitet ikke er tilstrækkeligt til at beskytte fx en lejer, som anmelder installationer i en ejendom.

VELTEK finder det problematisk, at ejendomsretten overgår til Sikkerhedsstyrelsen ved udtagning af produkter til kontrol og påpeger, at det kan være en høj omkostning for en virksomhed, hvis der udtages store produkttyper, hvor der ikke findes fejl ved test.

Kommentar

Efter den gældende stærkstrømslov vil ejeren af en ulovlig installation kunne straffes alene for at have en ulovlig installation. I mange tilfælde vil installationsejeren ikke være bekendt med, at installationen er ulovlig og dermed ikke have haft mulighed for at lovliggøre den, før han ved en kontrol bliver gjort opmærksom på forholdene.

Det foreslås derfor at præcisere bestemmelsen, så første skridt ved en kontrol vil være at påbyde installationsejeren at bringe installationen i lovlig og sikker stand og evt. forbyde brug af installationen, indtil den er lovliggjort. Da formålet er at opnå en sikker installation, vil et påbud eller forbud være bedre egnet til at sikre regelefterlevelse end en straf.

Det er forbrugers ansvar, at en installation er lovlig, men det vil for mange være vanskeligt selv at afgøre, om de tekniske bestemmelser er fulgt. Forbrugeren kan sikre sig, at en installation er lovlig og sikker, ved at den udføres af en autoriseret installationsvirksomhed.

I Danmark gælder der et offentlighedsprincip, som blandt andet betyder, at borgerne har ret til at se de dokumenter, som indgår i den offentlige forvaltning, fx en husejer, som en lejer har indgivet en anmeldelse af. Danmark er dog endvidere forpligtet af ILO-konvention nr. 81 om beskyttelse af arbejdstagere ved anmeldelse af ulovlige forhold, og med lovforslaget vil denne forpligtelse fortsat blive efterlevet, således at der ikke kan opnås aktindsigt i en sag, som er anmeldt af en arbejdstager eller en repræsentant for denne. I andre sager vil offentlighedslovens bestemmelser om aktindsigt finde anvendelse, og disse bestemmelser vil blive vurderet i konkrete situationer, hvor anmelder ønsker anonymitet.

De foreslåede bestemmelser omkring udtagning af elektrisk materiel til test svarer til bestemmelserne i produktsikkerhedsloven om, at kontrol-

myndigheden kan udtage et produkt til kontrol uden betaling. Elektrisk materiel leveres så vidt muligt tilbage efter test. Sikkerhedsstyrelsen kan dog have brug for at gemme materiel som bevis i en evt. retssag, og materiellet kan også være så beskadiget efter en test, at det må kasseres.

3.6 Ekspropriation

Dansk Erhverv og Det Tekniske Sikkerhedsråd foreslår, at regler vedr. ekspropriation tages ud af elsikkerhedsloven og flyttes til lov om elforsyning, hvor tilhørsforholdet er mere naturligt.

Energinet.dk finder, at forslaget § 25 ikke tilgodeser ønsket om at skabe grundlag for en effektiv myndighedsadministration i forbindelse med ekspropriation. Energinet.dk støtter et forslag fra præhøring til lovforslaget om, at Sikkerhedsstyrelsen ikke fremover ville skulle give tilladelse til ekspropriation til elforsyningsanlæg. Energinet.dk foreslår som alternativ, at bestemmelsen i elsikkerhedsloven kun kommer til at gælde elforsyningsanlæg under 100 kV.

Kommentar

Det har været undersøgt, om det er muligt at ændre ekspropriationsbestemmelsen i elsikkerhedsloven, så Sikkerhedsstyrelsen alene vurderer de sikkerhedstekniske forhold i forbindelse med ekspropriation til anlæg for produktion, transmission eller distribution af elektricitet. Da ekspropriationsprocesloven alene er beregnet på behandling af ansøgninger, som indgives af en anlægsmyndighed, der forinden har foretaget en vurdering af almenvellet, er dette dog ikke vurderet som hensigtsmæssigt.

Hvis Sikkerhedsstyrelsen ikke skal give tilladelse til ekspropriation til transmissionsanlæg over 100 kV, vil der ikke være nogen myndighed, som forud for behandlingen efter ekspropriationsprocesloven har taget stilling til, om hensyn til almenvellet kan begrunde den konkrete placering af anlægget.

Det foreslås derfor, at de eksisterende regler om ekspropriation videreføres således, at Sikkerhedsstyrelsen, når almenvellet kræver det, kan tillade ekspropriation til anlæg for produktion, transmission og distribution af elektricitet. Desuden vil der efter de nye regler også kunne tillades ekspropriation til anlæg til lagring af elektrisk energi.

3.7 Rådet for El- og Gasteknisk Sikkerhed

Dansk Industri er generelt tilhænger af en modernisering af Rådet og mener, det vil styrke Rådet.

Dansk Erhverv, Det Tekniske Sikkerhedsråd, Tekniq og Dansk Elforbund støtter en reduktion af rådets virkefelt til el- og gasområdet, mens Ar-

Arbejdsgiverne mener, at rådet bør reduceres til at omhandle autorisationsområderne el, vvs og kloak.

Dansk Erhverv, Arbejdsgiverne, Det Tekniske Sikkerhedsråd, Dansk El-forbund og Forbrugerrådet TÆNK ønsker information om, hvad der vil ske på de øvrige områder, som Det Tekniske Sikkerhedsråd rådgiver om i dag.

Arbejdsgiverne mener, at rådet bør bestå af strategiske personer med brancheindflydelse, både fra branchen og arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer. Arbejdsgiverne og Dansk El-forbund støtter, at rådet skal bestå af 11 medlemmer og have en formand uden interesser i branchen.

Arbejdsgiverne, Dansk El-forbund, Dansk Energi Branche forening, Dansk Erhverv, Det Tekniske Sikkerhedsråd, Forbrugerrådet TÆNK og Tekniq er bekymrede over, at Rådet i fremtiden kun skal rådgive ministeren, hvis denne beder om rådgivning, mens rådet ikke vil have pligt til at rådgive ministeren.

Arbejdsgiverne, Forbrugerrådet TÆNK, Det Tekniske Sikkerhedsråd og Tekniq opfordrer til, at branchens aktører ikke kun kan behandle emner i medfør af dansk lov, men også kan behandle spørgsmål om EU-harmoniserede regler og internationale standarder.

Danske Energi Branche forening finder det betænkeligt, at lovforslaget lægger op til en reduktion af antallet af brancherepræsentanter i rådet. Dansk Energi og DONG anbefaler, at rådets medlemmer udnævnes efter indstilling fra organisationer med kendskab til og særlig interesse for regulering af teknisk sikkerhed.

Det Tekniske Sikkerhedsråd og Tekniq anfører, at der ikke bør være en repræsentant fra Sikkerhedsstyrelsen i rådet, idet Sikkerhedsstyrelsen ikke bør have en dobbeltrolle, men skal optræde som rådgiver.

VELTEK mener, at medlemmerne tilsammen skal repræsentere et højt teknisk og strategisk niveau, og de anbefaler, at rådet består af lige dele repræsentanter fra uddannelsesinstitutioner og teknikere med relevant branche- og markedskendskab samt både arbejdsgivere og arbejdstagere.

Kommentar

Det Tekniske Sikkerhedsråd er nedsat i medfør af bestemmelser i stærkstrømsloven, men omfatter i dag samtlige Sikkerhedsstyrelsens arbejdsområder, også de områder, som er omfattet af EU-lovgivning. Med lovforslaget lægges der op til at afgrænse rådet til el- og gasområdet. Dermed fokuseres rådet til områder, som primært er underlagt national lovgivning.

Der foreslås efter høringen, at formuleringen i lovforslaget ændres til, at ministeren rådfører sig med rådet, når ministeren finder det hensigtsmæssigt. Det giver ministeren adgang til at holde sig orienteret om den sikkerhedstekniske udvikling på el- og gasområdet, og rådet vil også af egen drift kunne informere ministeren om aktuelle emner.

Det er intentionen med lovforslaget, at rådets sammensætning skal sikre et alsidigt kendskab til både teknisk sikkerhed og brancheforhold. For at kunne foregribe den teknologiske udvikling og sikre et højt vidensniveau, foreslås det, at uddannelses- og rådgivningsverdenen bliver repræsenteret ligesom branche- og forbrugerorganisationer.

I lovforslaget, som blev sendt i høring, udgjorde en repræsentant for Sikkerhedsstyrelsen et af rådets medlemmer. På baggrund af høringssvarene foreslås dette ændret, så Sikkerhedsstyrelsen alene har sekretariatsfunktionen for rådet. Dette betyder, at antallet af pladser i rådet er reduceret fra 11 til 10.

3.8 Relationer til anden lovgivning

Det Tekniske Sikkerhedsråd og Tekniq opfordrer til at samle regler for installationer inden for el, gas og vvs på ét myndighedsområde, gerne i Bygningsreglementet. I dag reguleres installationer af tre regelsæt og i to styrelser under hvert sit ministerium, så indsatserne på byggeområdet ikke koordineres optimalt.

Dansk Energi Branche forening, Dansk Erhverv, Dansk Industri og Det Tekniske Sikkerhedsråd mener, at lovforslaget bør koordineres med anden lovgivning om sikkerhed ved tekniske installationer, så der ikke opstår uoverensstemmelser i forhold til fx bygge- og brandtekniske krav.

Kommentar

I dag er reglerne omkring elinstallationer Sikkerhedsstyrelsens ressortområde, mens regler omkring udførelse af gas- og vvs-installationer er Energistyrelsens ressortområde.

En samling af installationsreglerne inden for el, gas og vvs på ét myndighedsområde vil kræve en ressortomlægning. Ved udarbejdelse af ny lovgivning og bekendtgørelser koordineres regelsættene bl.a. gennem gensidig høring.

3.9 Implementering og ikrafttræden

Dansk Erhverv foreslår en implementeringsperiode på 12 måneder eller mere, da der er et omfattende arbejde med kommunikation og implementering.

Det Tekniske Sikkerhedsråd anfører, at der skal være den nødvendige tid til implementering af loven.

Kommentar

Elsikkerhedsloven skal udmøntes gennem nye bekendtgørelser for sikkerhedstekniske krav til elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel. Der vil være behov for en overgangsperiode, hvor projekterende og udførende har mulighed for at sætte sig ind i de nye regelsæt. Der vil ligeledes være behov for overgangsbestemmelser i bekendtgørelser, så et igangværende byggeprojekt kan færdiggøres efter det regelsæt, det er projekteret efter.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Aarhus Maskinmesterskole, Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, BFBE, Boligselskabernes Landsforening, Brancheudvalget under Det Tekniske Sikkerhedsråd, Byggefagenes Kooperative Landsforening, Center for Erhvervsrettede uddannelser - Lolland Falster, DABYFO - forum for danske bygningsmyndigheder, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Byggeri, Danske Advokater, Danske Boligadvokater, Danske Bygningssagkyndige, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk El-Forbund, Dansk El-tavle Forening, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Standard, Datatilsynet, DDV, Den Jyske Håndværkerskole, Det Tekniske Sikkerhedsråd, DI BYG, DONG A/S, El-konsulenterne, EnergiMidt, Energinet.dk, Energistyrelsen, Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademiet Lillebælt, Erhvervsakademi MidtVest, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi SydVest, Erhvervsskolen Nordsjælland, Erhvervsstyrelsen, EUC NORD, EUC Nordvestsjælland, EUC Sjælland, EUC SYD, EVU - Elfagets Uddannelsesnævn, FABA, Finansministeriet, Finanstilsynet, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Forsikring & Pension, Forsvarsministeriet, Fredericia Maskinmesterskole, FUBE, Herningsholm Erhvervsskole, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark, Ingeniørhøjskolen Aarhus Universitet, Justitsministeriet, KEA - Københavns Erhvervsakademi, Klima-, Energi- og bygningsministeriet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Liberale Erhvervs Råd, Ligestillings- og Kirkeministeriet, LO, MARTEC - Maritime Training and Education Centre Frederikshavn, Maskinmesterskolen København, Maskinmestrenes Forening, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Moderniseringsstyrelsen, Naturstyrelsen, NRGi Net, Parcelhusejernes Landsforening, Patent- og Varemærkestyrelsen, Professionshøjskolen University College Nordjylland, Roskilde TS, Rybners Tekniske Skole, Selandia, SIMAC - Svendborg International Maritime Academy, Skatteministeriet, Skive TS, Standardiseringsudvalget S-564, Statens Byggeforskningsinstitut, Stats-

ministeriet, Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, Styrelsen for Videregående Uddannelser, Svendborg Erhvervsskole, Syddansk Erhvervsskole Odense – Vejle, Syddansk Universitet - Det Tekniske Fakultet, Søfartsstyrelsen, TEC - Teknisk Erhvervsskole Center, Tech College Aalborg, TEKNIQ, Teknologisk Institut, Tradium, Trafikstyrelsen, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, VELTEK, Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Arbejdsgiverne
Beredskabsstyrelsen
Dansk El-forbund
Dansk Energi
Dansk Energi Brancheforening
Dansk Erhverv (2 høringssvar)
Dansk Industri
Dansk Standard
Datatilsynet
Det Tekniske Sikkerhedsråd
DETF
DONG
El-konsulenterne
Energinet.dk
Erhvervsakademi Dania
Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering
Forbrugerrådet TÆNK
Forsikring & Pension
Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI)
Tekniq
UL International Demko A/S
Veltek